

e-novičke

januar 2013

Dragi bralci, pred vami je letošnja prva številka e-Novičk Andragoškega centra Slovenije (ACS). Leto se je šele dobro začelo, pa kljub temu novic o opravljenem delu ter dogodkih v prihajajočih mesecih ne manjka.

Želim vam prijetno branje, Nevenka Kocijančič, izvršna urednica e-Novičk

VSEBINA

Domače novičke	2–3
Izšla je zimska številka angleške izdaje e-Novičk	2
Udeleženci so ocenili Letni posvet o izobraževanju odraslih 2012	2
Novosti v InfO-mozaiku	3
Projekti ESS	3–4
Usposabljanje prostovoljcev za delo v svetovalnih središčih za izobraževanje odraslih	3
Spopolnjevanje delujočih svetovalcev v središčih ISIO	4
Evropsko leto 2013	4–5
Dejavno staranje bo aktualna tema tudi v letu 2013	4
Uradno se začel Evropsko leto državljanov	5
Pomembne publikacije	6–8
Kompetenčna zasnova spopolnjevanja izobraževalcev odraslih	6
Študijski dopust	6
Napoved ponudbe in povpraševanja po kvalifikacijah v Evropi	7
Trendi v politiki poklicnega izobraževanja in usposabljanja v Evropi 2010–2012	7
Kurikularne reforme v Evropi : vpliv učnih izidov	8
Iz drugih virov	9–14
Zaključna mednarodna konference projekta ACTrain	9
Predstavitev izobraževanja odraslih v Evropi v glasilu ICAE	9
Ustanovno srečanje Foruma IKT 50+	10
Podelili so nacionalna priznanja Jabolka kakovosti 2012	11
Izšla je sedma številka glasila ADEES v letu 2012	11
Izšla je januarjska številka glasila VETAlert	12
Dejavnosti EAEA v letu 2013	12
Evropska panorama spretnosti – ukrep Komisije za zmanjšanje števila neustreznih spretnosti	13
Sofija Nystrom, nova sekretarka združenja ESREA	14
in še zapisi v rubrikah Kotiček je vaš, Posveti, konference in Novosti iz knjižnice ACS ...	15–22

Izšla je zimska številka angleške izdaje e-Novičk

Sredi decembra smo izdali letošnjo drugo številko angleške izdaje spletnega glasila e-Novičke: [Winter 2012](#). V njej na kratko predstavljamo dejavnosti Andragoškega centra Slovenije v drugi polovici leta (zelo pestra je bila mednarodna dejavnost), izdane publikacije in nekaj odmevnih dogodkov v slovenskem prostoru.

V prihodnjem letu bomo okrog 350 partnerjem v tujini razposlali dve številki: prva bo izšla spomladi, druga pa pozno jeseni. Angleške e-Novičke so objavljene na spletni strani http://www.acs.si/bulletin_e-novicke.

Nevenka Kocijancič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Udeleženci so ocenili Letni posvet o izobraževanju odraslih 2012

Na [posvetu](#), ki ga je ACS organiziral 5. in 6. decembra v hotelu Mons v Ljubljani, sta 102 udeleženca izpolnila vprašalnik in s tem pomagala ovrednotiti organizacijo dogodka.

Posveta se je v obeh dneh udeležilo **224 udeležencev**, od tega 80 % žensk in 20 % moških. Prvi dan je na posvetu sodelovalo več kot 200 udeležencev, drugi dan pa 140. Pregled **po vrsti ustanov** je razodel, da je bilo na posvetu največ predstavnikov ljudskih univerz (32 %). Zastopane so bile vse slovenske **regije**, več kot polovica udeležencev je prišla iz Osrednjeslovenske regije.

Analiza odgovorov je pokazala, da so bili udeleženci v povprečju zadovoljni tako z **organizacijo posveta** (4,63), z **vsebinami plenarnih referatov** (4,19) in **vsebinami v delovnih skupinah** (4,33) kot tudi z **aktualnostjo tem** (4,51), **dolžino dogodka** (4,21) ter **izborom časa in kraja posveta** (4,33). Skupna povprečna ocena posveta je bila 4,37 (ocenjevalna lestvica je bila od 1 – zelo nezadovoljen do 5 – zelo zadovoljen). Med razlogi za dodelitev nižjih ocen pri izboru vsebin v plenarnem delu so udeleženci navedli, da bi bilo potrebnih več zaključkov, smernic, novih izhodišč in konkretnih akcijskih načrtov, ki bi bili izvedljivi v teh kriznih časih. Podan je bil tudi predlog o tem, da bi dogodek skrčili na en dan. Nekaj kritik je požel tudi datum posveta, saj se proti koncu leta dogodki zgoščajo.

Na posvetu so vsi udeleženci prejeli potrdila o udeležbi in *Letopis izobraževanja odraslih 2012/2013*, s katerim smo obeležili 20-letnico delovanja ACS. Prispevki, zaključki razprav in fotografije so dostopni na spletni strani posveta <http://pro.acs.si/lp2012>.

Podrobnejšo oceno dogodka lahko preberete v [celotni analizi Letnega posveta o izobraževanju odraslih 2012](#).

Erika Brenk (erika.brenk@acs.si) in Mateja Pečar (mateja.pecar@acs.si), obe ACS

Novosti v InfO-mozaiku

Na spletni strani ACS v rubriki [InfO-mozaiik](#), kjer predstavljamo informacije, statistične podatke in kazalnike nekaterih ključnih področij izobraževanja odraslih, smo objavili pet aktualnih prispevkov:

- 51. [Registrirana brezposelnost v Sloveniji](#) – dozdajšnje podatke o registrirani brezposelnosti in njeni strukturi, pridobljene z Anketo o delovni sili, smo dopolnili s tistimi za leto 2011. Predstavili smo tudi povezavo med zaposlitvenimi možnostmi in doseženo stopnjo izobrazbe;
- 52. [Ponudba izobraževanja za odrasle – šolsko leto 2012/2013](#) – predstavljeni so rezultati analize izobraževalne ponudbe za odrasle, ki v šolskem letu 2012/2013 šteje 272 izvajalcev ter 4.255 izobraževalnih programov;
- 53. [Evropski kazalniki: Udeležba odraslih \(25–64 let\) v vseživljenjskem učenju](#) – na temelju poglavja 8 v [Monitorju izobraževanja in usposabljanja 2012](#) smo predstavili primerjalne podatke o udeležbi odraslih v formalnem in neformalnem izobraževanju ter priložnostnem učenju ter o doseganju 15-odstotne ciljne vrednosti EU do leta 2020;
- 54. [Evropski kazalniki: Mladi, ki zgodaj opustijo šolanje](#) – na temelju poglavja 3 v [Monitorju izobraževanja in usposabljanja 2012](#) smo predstavili podatke in problematiko mladih, ki brez izobrazbe, potrebne za uspešen vstop na trg dela, opustijo šolanje. To je zanje zanesljiva pot v marginalizacijo, za EU kot celoto pa pomenijo oviro za družbenoekonomski napredek, zato je treba ukrepati;
- 55. [Evropski kazalniki: Usklajevanje učinkov izobraževanja s potrebami trga dela](#) – na temelju poglavja 9 v [Monitorju izobraževanja in usposabljanja 2012](#) smo predstavili vidik zaposljivosti mladih, starih od 20–34 let, trende v izobrazbeni strukturi odraslega evropskega prebivalstva ter problematiko usklajevanja doseženih kvalifikacij z dejanskimi potrebami na trgu dela.

Na spletni strani Info-mozaika boste našli še vrsto drugih zanimivih informacij.

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

PROJEKTI ESS

Usposabljanje prostovoljcev za delo v svetovalnih središčih za izobraževanje odraslih

17. in 20. decembra 2012 smo na ACS izpeljali drugo in tretjo delavnico temeljnega usposabljanja, ki smo ga razvili kot del naloge *Razvoj koncepta in programa usposabljanja za sodelovanje prostovoljcev v delu ISIO središč*.

Na drugi delavnici smo sodelavke ACS in zunanja predavateljica *Zdenka Nanut Planinšek* podrobneje predstavile svetovanje v različnih fazah izobraževalnega procesa za odrasle, uporabo svetovalnih pripomočkov, dejavnosti in načine svetovalnega dela v izobraževanju odraslih ter nekatere vidike dela v svetovalnem središču, na tretji pa so udeleženke (na fotografiji) s pomočjo

zunanje sodelavke *Mirjam Dominko* pridobivale in razvijale komunikacijske veščine, pomembne v svetovalni dejavnosti v izobraževanju odraslih.

Naloga sodi v aktivnost *Usposabljanje in spopolnjevanje za svetovalno delo v izobraževanju odraslih*, ki jo izvajamo v okviru projekta ESS *Izobraževanje in usposabljanje strokovnih delavcev v izobraževanju odraslih od 2011 do 2014*.

Jerca Rupert (jerca.rupert@acs.si), ACS

Spopolnjevanje delujočih svetovalcev v središčih ISIO

18. decembra 2012 smo izpeljali četrto delavnico z naslovom *Presojanje in razvijanje kakovosti v dejavnosti svetovalnih središč v letih 2012–2013*.

Skupaj z udeleženci smo pregledali potek samoevalvacije svetovalnih središč oziroma uresničevanja akcijskih načrtov v letu 2012 in pripravili načrt novega cikla samoevalvacije, ki bo v svetovalnih središčih potekal v letih 2013–2014. Pogovorili smo se o načrtu spremljanja v letu 2013 ter predstavili rezultate projekta [EuroPeerGuid](#) (Leonardo da Vinci, 2010–2012). V zadnjem delu delavnice smo predstavili še druge načrte o delu v središčih ISIO v tem letu, ki podpirajo kakovost dela mreže svetovalnih središč.

Naloga sodi v aktivnost *Usposabljanje in spopolnjevanje za svetovalno delo v izobraževanju odraslih* in jo izvajamo v okviru projekta ESS *Izobraževanje in usposabljanje strokovnih delavcev v izobraževanju odraslih od 2011 do 2014*.

Jerca Rupert (jerca.rupert@acs.si), ACS

EVROPSKO LETO 2013

Dejavno staranje bo aktualna tema tudi v letu 2013

Evropsko leto 2012 (EL 2012), namenjeno promociji dejavnega staranja in medgeneracijske solidarnosti, se je izteklo. Med njegovimi vrhuncu je bila konferenca Evropske komisije in številnih deležnikov [Korak naprej v kasnejšem življenju – učenje za dejavno staranje in medgeneracijsko solidarnost](#) (19. do 21. november 2012), o kateri smo poročali v [prejšnji številki e-Novičk](#). Prinesla nam je [memorandum](#) s pomembnimi priporočili za oblikovanje ustreznih politik za starajočo se Evropo, udeležence pa zavezala k nadaljevanju njihovih prizadevanj v letu 2013. Ključno vlogo pri tem bodo zdaj imele države članice EU, nekatere med njimi so svoje strategije in ukrepe predstavile v eni od delavnic konference (več glej v članku *Gine Ebner* v [Voices rising](#), str. 5).

Tudi na slovenski zaključni konferenci EL 2012, 5. novembra 2012 na Brdu pri Kranju, smo se strinjali, da se morajo prizadevanja na tem področju v prihodnjih letih nadaljevati. S tem namenom se bo januarja letos sestal Nacionalni odbor EL 2012 pri Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve. Pregledal bo dejavnosti in dosežke preteklega leta, povzel konferenčne pobude o nadaljevanju prizadevanj ter oblikoval načrt dejavnosti v letu 2013. Andragoški center se bo v njihovo uresničevanje po svojih najboljših močeh vključeval, zato že zdaj napovedujemo, da bo tudi v [Tednu vseživljenjskega učenja 2013](#) – TVU (13. do 19. maj) ena od vodilnih tem pospeševanje dejavnega staranja in sožitja med generacijami z vseživljenjskim učenjem.

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Uradno se začena Evropsko leto državljanov

Evropska komisija ob vstopu v leto 2013 začena dejavnosti evropskega leta, posvečenega evropskim državljanom in njihovim pravicam. EL 2013 prihaja v odločilni fazi evropske integracije – leto 2013, namreč pomeni 20. obletnico državljanstva EU, ki je bilo uvedeno leta 1993 z Maastrichtsko pogodbo.

Evropsko leto, ki poteka pod sloganom *Za Evropo gre. Za vas gre*, se je 10. januarja začelo z razpravo o prihodnosti Evropske unije. Na dogodku, ki je bil v dublinski mestni hiši, so sodelovali *José Manuel Barroso* in *Viviane Reding*, predsednik in podpredsednica Evropske komisije, *Enda Kenny* in *Eamon Gilmore*, predsednik in podpredsednik irske vlade, *Lucinda Creighton*, irska ministrica za evropske zadeve, nekateri evropski poslanci z Irske, ki v prvi polovici leta 2013 predseduje Svetu EU, ter več kot 200 irskih državljanov.

Evropsko leto se bo osredotočilo na prednosti, ki jih prinaša državljanstvo EU, ter na izpolnjevanje pričakovanj državljanov v prihodnosti. Številni dogodki bodo namenjeni pojasnjevanju, kakšne so neposredne koristi pravic državljanov EU ter katere politike in programi obstajajo na tem področju. Hkrati pa bo to priložnost za vseevropsko razpravo z državljani o zaželeni prihodnosti Evropske unije in reformah, ki so potrebne za izboljšanje njihovega vsakdanjega življenja.

Na ACS bomo EL 2013 obeležili v [TVU 2013](#), saj bo vloga vseživljenjskega učenja pri krepitevi državljanstva ena od vodilnih tem festivala učenja.

Vabimo vas, da obiščete tudi [uradno spletno stran EL 2013](#) in [stran irskega predsedstva EU](#), kjer je predstavljen dogodek.

Vira: [spletna stran Predstavništva Evropske komisije v Sloveniji](#) in sporočilo za medije Evropske komisije, [23. november 2012](#)

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Kompetenčna zasnova spolnjenja izobraževalcev odraslih

Lani decembra smo v projektu ESS *Izobraževanje in usposabljanje strokovnih delavcev v izobraževanju odraslih od 2011 do 2014* (aktivnost *Usposabljanje in spolnjenje za andragoško delo*) izdali publikacijo [Kompetenčna zasnova spolnjenja izobraževalcev odraslih](#) avtoric *Sonje Klemenčič, dr. Tanje Možina in Natalije Žalec*.

Vsi, ki delujemo v izobraževanju, se v zadnjih letih zelo pogosto ukvarjamo z vprašanjem, kako razvijati in izpeljevati izobraževanje, ki bo posameznika usposabljal za učinkovito delovanje v poklicnem, osebnem in družbenem delovanju. Kompetenčni pristop pri načrtovanju izobraževanja pomeni strokovno iskanje odgovora na to vprašanje, povezano z današnjimi razvojnimi izzivi in preučevanjem slabosti, ki so jih povzročili drugačni pristopi v preteklosti.

V publikaciji, namenjeni vsem, ki delujejo v izobraževanju odraslih, najdemo:

- najpomembnejše izsledke študije o kompetenčni zasnovi spolnjenja izobraževalcev odraslih, ki smo jo na ACS opravili v letu 2009;
- opredelitev kompetenc kot izhodišča za načrtovanje spolnjenja izobraževalcev odraslih;
- oblikovano kompetenčno zasnovo spolnjenja izobraževalcev odraslih, ki smo jo v nadaljevanju uporabili kot orodje (pripomoček) pri presojanju razvitosti programske ponudbe spolnjenja za izobraževalce odraslih na ACS;
- metodološka izhodišča za načrtovanje programov andragoškega spolnjenja z upoštevanjem kompetenčne zasnove.

Alenka Jurič Rajh (alenka.juric.rajh@acs.si) in Jasmina Orešnik Cunja (jasmina.oresnik.cunja@acs.si), obe ACS

Training leave

Vedno večje potrebe po vseživljenjskem učenju terjajo boljše izobraževalne priložnosti, kar zahteva preoblikovanje učnega okolja v podjetjih in zagotavljanje usposabljanj tudi izven delovnega mesta.

Raziskave o izobraževanju odraslih med najpomembnejšimi ovirami za usposabljanje zaposlenih navajajo pomanjkanje časa zaradi družinskih obveznosti (ženske) in prevelike zaposlenosti na delovnem mestu (moški), to, da se izobraževanje ne ujema z urnikom zaposlenega, predrago izobraževanje ter zdravstvene ovire. Plačan študijski dopust zaradi usposabljanja bi spodbudil odrasle, da svoje znanje nadgradijo ali pa ga pridobijo na novo. V obdobju gospodarske krize

bi lahko plačani dopust združili s krajšim delovnim časom in s tem ublažili posledice zmanjšane povpraševanja.

V študiji z naslovom *Študijski dopust : politike in prakse v Evropi* ([Training leave : policies and practice in Europe](#)) so preverili uporabo študijskega dopusta v Evropi, analizirali delovanje v nekaterih državah (Avstrija, Belgija, Danska, Francija, Madžarska, Nizozemska, Poljska in Španija) in pripravili priporočila, kako izboljšati učinkovitost tega posebnega instrumenta.

Vir: novica Cedefop, [12. december 2012](#)

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Future skills supply and demand in Europe

Finančna kriza, ki se je začela leta 2008, in gospodarska recesija, ki je temu sledila, sta imeli velik vpliv na evropski trg dela. Ob upoštevanju učinkov obojega je Cedefop pripravil najnovejšo napoved ponudbe in povpraševanja po kvalifikacijah do leta 2020. Napovedi ponujajo edinstveno primerjalno analizo glavnih trendov rasti ali padca zaposlovanja za različne sektorje, poklice in poklicne kvalifikacije tako za evropski trg dela kot celoto kot za posamezne države članice EU.

Iz najnovejših napovedi Cedefopa do leta 2020 je razvidno, da kljub trenutni gospodarski krizi prihodnost ni nujno slaba. Pričakovati je, da bo evropsko gospodarstvo do leta 2020 ob počasnem, a vztrajnem okrevanju ustvarilo približno 8 milijonov novih delovnih mest. Skoraj 10-krat več delovnih mest (okoli 75 milijonov) pa bo treba zapolniti po tem, ko se bodo ljudje upokojili oziroma zapustili trg delovne sile. Čeprav se bodo delovna mesta odprla za vse vrste poklicev, bo večina novih delovnih mest na višjem ali nižjem koncu poklicnih kvalifikacij, to pa bo s seboj prineslo tveganje polarizacije delovnih mest. Šibka rast zaposlenosti kaže, da lahko trenutno pride do prekomerne ponudbe ljudi z visokimi kvalifikacijami, vendar bo do leta 2020 imela Evropa najbolj visoko usposobljeno delovno silo v svoji zgodovini.

Publikacija z naslovom *Napoved ponudbe in povpraševanja po kvalifikacijah v Evropi* ([Future skills supply and demand in Europe](#)) predstavlja trende in obravnava izzive, s katerimi se srečujejo oblikovalci politike zaposlovanja.

Vir: novica Cedefop, [14. december 2012](#)

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Trends in VET policy in Europe 2010–2012

Izšel je 16. zvezek v Cedefopovi zbirki *Delovni dokument (Working paper)* z naslovom *Trendi v politiki poklicnega izobraževanja in usposabljanja v Evropi 2010–2012* ([Trends in VET policy in Europe 2010–](#)

[2012](#)), ki prinaša poročilo o doseženem napredku pri izvajanju [Sporočila iz Bruggeja o okrepljenem evropskem sodelovanju na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja za obdobje 2011–2020](#).

Sporočilo iz Bruggeja v skladu s strategijo *Evropa 2020* in političnimi prednostnimi nalogami za poklicno izobraževanje združuje dolgoročno perspektivo s kratkoročnimi ukrepi. Prizadevanje za kratkoročne rezultate zahteva takojšnje ukrepanje, zato je pomembno, da pozorno spremljajo razvoj dogodkov. To zbirno poročilo analizira napredek pri doseganju kratkoročnih rezultatov in navaja splošne trende in napredek držav članic.

V začetku leta 2013 bodo objavljeni ločeni podatki o posameznih državah, jedrnatne informacije o sistemih poklicnega izobraževanja in statistični kazalniki, kar bo dobrodošlo dopolnilo temu poročilu. Prav ti dodatni podatki bodo omogočili oblikovalcem politik, da oblikujejo konkretne ukrepe za razvoj v prihodnjih letih.

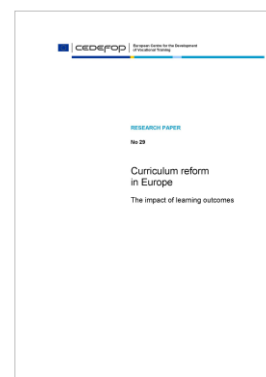
Vir: novica Cedefop, [20. december 2012](#)

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Curriculum reform in Europe

Izšel je 29. zvezek v zbirki Cedefopovih raziskovalnih poročil (*Research paper*) z naslovom *Kurikularne reforme v Evropi* ([Curriculum reform in Europe](#)).

V zadnjem desetletju smo bili priča intenzivnim kurikularnim reformam v poklicnem izobraževanju v Evropi. Bile so rezultat nacionalnih politik, ki si prizadevajo, da bi bilo poklicno usposabljanje bolj privlačno, gospodarstvo pa z razvijanjem novih spretnosti bolj konkurenčno. Učni izidi zagotavljajo temelje za oblikovanje učnih načrtov v vseh evropskih državah. Problem pa je, ker pogledi na učne izide niso v vseh državah enaki.

Primerjalna študija prikazuje, kako kurikularna reforma, ki temelji na učnih rezultatih, vpliva na dva sektorja: turizem in elektroniko. V študiji je bilo zajetih 32 držav, ki uresničujejo program *Izobraževanje in usposabljanje 2020*.

Vir: novica Cedefop, [21. december 2012](#)

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Zaključna mednarodna konferenca projekta ACTrain

Partnerstvo projekta [Dostopno video-interaktivno usposabljanje na daljavo](#) (*Accessible web-based and interactive video-supported skills transfer – ACTrain*), ki ga koordinira OZARA, storitveno in invalidsko podjetje d.o.o., v njem pa se združujejo partnerji iz Avstrije, Grčije, Italije in Slovenije, je 21. novembra 2012 v Ljubljani organiziralo mednarodno zaključno konferenco z naslovom *Izobraževanje in usposabljanje za vse – inovacija ne diskriminacija*. Dogodek, ki se ga je udeležilo skoraj 100 udeležencev, so deloma predvajali tudi prek spleta in tako zagotovili spremljanje v angleškem, grškem, italijanskem, nemškem in slovenskem jeziku ter italijanskem, nemškem in slovenskem znakovnem jeziku.

Na konferenci so predstavili video-interaktivno usposabljanje na daljavo v oblikovanju keramičnih izdelkov z uporabo interaktivne [spletne aplikacije Proteus](#), dostopne za vsakogar in posebej prilagojene za gluhe, naglušne, slepe in slabovidne. V sodelovanju z govorniki in udeleženci konference so izvedli okroglo mizo, na kateri so spregovorili o pomenu uporabe inovativnih IKT orodij v izobraževanju, uporabnosti, viziji, prihodnosti in trajnosti predstavljene inovacije Proteus, nakazali so sistemske in finančne izzive ter osvetlili možnosti za vzpostavitev podlage za (ne)formalni status razvite inovacije kot enega ključnih orodij za izobraževanje in usposabljanje oseb s posebnimi potrebami.

Organizatorji zaključne konference menijo, da bodo zaključki razprave služili dvojemu: projektu, ki se je s tem dogodkom zaključil, in Evropski komisiji, ki je projekt financirala (program *Vseživljenjsko učenje*, podprogram *Leonardo da Vinci*, akcija *Razvoj inovacij*), kot pomoč pri snovanju evropskih strategij in ukrepov spodbujanja uporabe IKT orodij v izobraževanju in usposabljanju za vse.

Vabimo vas, da si ogledate tudi [zaključke okrogle mize](#).

Vir: spletna stran projekta ACTrain

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Predstavitev izobraževanja odraslih v Evropi v glasilu ICAE

Mednarodni svet za izobraževanje odraslih (International Council for Adult Education – [ICAE](#)), katerega član je tudi ACS, izdaja zanimivo e-glasilo [Voices rising](#) o aktualnih dogodkih in temah v izobraževanju odraslih po svetu.

Nedavno izdajo, številka 430, objavljeno v dveh delih ([28. novembra](#) in [30. novembra](#) 2012), so posvetili predstavitvi izobraževanja odraslih v Evropi. V prvem delu glasila je prostor namenjen intervjuju z *Gino Ebner*, generalno sekretarko Evropskega združenja za izobraževanje odraslih (European Association for Adult Education – [EAEA](#)) in dejavnostim združenja, povezanim z Evropskim letom dejavnega staranja in

medgeneracijske solidarnosti. Splošno, skupnostno učenje odraslih (Folkbildning), tipično za Norveško in Švedsko, je predstavljeno v več člankih, a z različnimi poudarki: o prenosljivosti in pojavnosti te vrste učenja v Evropi in svetu, o vlogi skupnostnega učenja odraslih kot nacionalni infrastrukturi pri uresničevanju strategije *Evropa 2020* in o priznavanju neformalnega izobraževanja odraslih. V glasilu je naveden tudi prenovljeni *Evropski program o učenju odraslih 2012–2014*, zanimivo pa je tudi razmišljanje predstavnika Portugalske, *Carlusa Vargasa Tameza*, o dihotomiji koncepta vseživljenjskega učenja, kot se pojavlja v evropskih dokumentih v zadnjih dveh desetletjih. Gre za ločeno obravnavo ekonomističnega pogleda, ki zagovarja izobraževanje za izboljšanje zaposljivosti, ter humanističnega pristopa, ki poudarja vlogo izobraževanja za dejavno državljanstvo in osebni razvoj. Taka ločenost pogledov pa po njegovem mnenju zanemarja njuno vzročnost in medsebojno odvisnost. V drugem delu glasila so predstavljene švedske ljudske univerze in njihova enota za mednarodno sodelovanje – [FOLAC](#), ki si prizadeva za uveljavljanje učenja odraslih za dejavno državljanstvo.

Vabljeni k branju navedenih in drugih zanimivih prispevkov pa tudi prejšnjih in kasnejših izdaj glasila, v katerih se lahko seznanite z izobraževanjem odraslih v Latinski in Severni Ameriki, na Karibskem območju in še kje.

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Ustanovno srečanje Foruma IKT 50+

Na *Forumu IKT 50+* (v nadaljevanju Forum), ki je bil 4. decembra lani v prostorih Gospodarske zbornice Slovenije, so se zbrali predstavniki organizacij, ki se zavzemajo za razvoj računalniških spretnosti starejših (Zveza društev upokojencev Slovenije – ZDUS, Slovensko društvo informatikov in Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje), ter drugi člani nastajajočega Foruma.

Udeleženci so pregledali gradiva, tj. študijo o stanju informacijsko komunikacijskih spretnostih starejših v Sloveniji, ter se dotaknili Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o urejanju trga dela. Sledila je razprava o ciljih Foruma, ki naj bi pomagal pri reševanju problemov informacijske družbe v sodobnem omrežnem komuniciranju in razumevanju zlasti pri generaciji 50+.

Forum želi biti dejaven pri širjenju in utrjevanju računalniških spretnosti starejših, pa tudi pri uveljavljanju starejših upokojenih strokovnjakov in njihovega delovanja. Zavzemajo se za možnosti javnega priznavanja računalniških spretnosti starejših. Spričevalo bi bilo v pomoč starejšim in tudi mladim, ki jim računalniške spretnosti sicer niso tuje. Končno pa naj bi Forum vplival tudi na oblikovanje politik za vse starostne skupine, tudi starejše delavce.

Vir: Novice U3 – 13 2012

Povzela: Ajda Turk (ajda.turk@acs.si), zunanja sodelavka ACS

Podelili so nacionalna priznanja Jabolka kakovosti 2012

Nacionalna priznanja Jabolka kakovosti se podeljujejo najboljšim zaključenim projektom v programu *Vseživljenjsko učenje*. Slovesna razglasitev letošnjih zmagovalnih projektov je bila 18. decembra 2012 v Grand hotelu Union v Ljubljani ([program](#)).

Priznanja so bila podeljena v petih kategorijah, v vsaki od njih po tri. V našem prispevku navajamo le najboljše:

- Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje za projekt *Dvig kakovosti usposabljanja preko evropskih učnih poti II* v kategoriji *Leonardo da Vinci* mobilnost oseb v osnovnem poklicnem izobraževanju;
- Univerza v Ljubljani za projekt *Learning to fly* v kategoriji *Leonardo da Vinci* mobilnost oseb na trgu dela;
- Center za osebe s pridobljeno možgansko poškodbo Zarja za projekt *Izmenjava znanj in izkušenj s ciljem izboljšati kakovost storitev za osebe po nezgodni poškodbi možganov* v kategoriji *Leonardo da Vinci* mobilnost strokovnih delavcev v poklicnem izobraževanju in usposabljanju;
- Franja Čok, Comenius asistentka v kategoriji Individualna mobilnost *Comenius, Grundtvig* in *Študijski obiski*;
- Visoka šola za varstvo okolja Velenje, koordinatorica Andreja Mevc v kategoriji *Erasmus* Individualna mobilnost.

»Časi, v katerih letos podeljujemo najbolj žlahtna nacionalna priznanja kakovosti v mednarodnih projektih programa *Vseživljenjsko učenje*, niso spodbudni. Izbrani projekti mobilnosti pa hkrati dokazujejo, da je kakovost na prvem mestu, ko se govori tako o izobraževanju, usposabljanju kot tudi o pomenu mednarodnega sodelovanja kot elementa dodane vrednosti. Kljub vsem naporom in vložnemu delu, potrebnem za pripravo in izvedbo tako kompleksne naloge, ki omogoča številnim mladim in odraslim možnost osebne in strokovne rasti ter nepozabno izkušnjo v tujini, se trud izplača. Ne v smislu finančnih dobičkov, pač pa v nečem, kar je vredno veliko več,« je v uvodu v zloženko zapisala dr. Alenka Flander, direktorica Centra Republike Slovenije za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja – CMEPIUS.

Dobitniki nacionalnih priznanj Jabolka kakovosti in njihovi projekti so predstavljeni v zloženki [Jabolka kakovosti 2012](#).

Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Izšla je sedma številka glasila ADEES v letu 2012

Andragoško društvo Slovenije (ADS) je na svoji spletni strani objavilo zadnjo številko e-glasila v letu 2012, v kateri:

- poročajo o javni tribuni vseh združenj za izobraževanje odraslih v Sloveniji, na kateri so razpravljali o predlogu MIZKŠ za vključitev Andragoškega centra Slovenije v skupni inštitut za razvoj izobraževanja v Sloveniji;
- objavljajo pismo vladi Republike Slovenije zaradi ustanovitve javnega zavoda Nacionalni inštitut Republike Slovenije za razvoj izobraževanja;
- poročajo o razpravi v fokusni skupini v projektu Izobraževanje odraslih kot področje medresorskega sodelovanja;
- na kratko seznanjajo s sklepnimi ugotovitvami z javne tribune, ki je bila 15. novembra 2012;
- informirajo o posvetu, povezanem z ukrepi za povečanje digitalne pismenosti v Sloveniji;
- dodajajo kratek opis izobraževanja, ki ga bodo izpeljali v projektu *Poti do izobraževanja odraslih z motnjami v duševnem razvoju*.

Vabimo vas, da [decembrsko številko](#) prelistate.

Vir: [spletna stran ADS](#)

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Izšla je januaraska številka glasila VETAlert

V [januarski številki](#) glasila *VETAlert* lahko dostopamo do dveh Cedefopovih publikacij in devetih publikacij, ki so jih izdali Evropska komisija, Evropski parlament in nekateri uradi na evropski ravni.

Objavljene so najnovejše publikacije in dokumenti o štirih temah, ki so zastopane v vsaki številki:

- prepoznavanje potreb po strokovni usposobljenosti (30 dokumentov),
- razumevanje kvalifikacij (27 publikacij),
- analiza politik izobraževanja (50 dokumentov) in
- usposabljanja ter razvoj vseživljenjskega učenja (26 dokumentov).

Vir: spletna stran Cedefop, [4. januar 2013](#)

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Dejavnosti EAEA v letu 2013

Evropsko združenje za izobraževanje odraslih (European Association for the Education of Adults – [EAEA](#)) ima nad 120 članov iz več kot 40 evropskih držav, med njimi je od leta 2011 tudi ACS.

Glavne naloge združenja so zagovorništvo izobraževanja odraslih na evropski ravni (še zlasti v odnosih z Evropsko komisijo), izpeljava projektov, usposabljanj ter izdaja publikacij, posredovanje informacij, mednarodno sodelovanje ter opravljanje drugih storitev. V letu 2013 bodo njihove dejavnosti osredotočene na dve temi: državljanstvo (osrednja tema Evropskega leta 2013) ter izobraževanje odraslih v obdobju krize. O obojem bodo razpravljali na njihovi generalni skupščini, ki bo junija 2013 v Leicesteru v Združenem kraljestvu. Naslednje leto bodo vodili tudi projekt na temo ozaveščanja o pomenu in vlogi izobraževanja odraslih, v katerem bodo analizirali promocijske kampanje v državah članicah, namenjene najširši in/ali politični javnosti. Izsledke te primerjave bodo predstavili na konferenci v drugi polovici leta v Bruslju ter v priročniku za zagovorništvo.

Več o njihovih načrtih pa tudi priporočilih za zagotavljanje izobraževanja za vse (npr.: pospeševanje nacionalnih kampanj, javnega financiranja, prilagajanja izobraževalno prikrajšanim, večje vloge civilnih organizacij) si lahko preberete v [intervjuju z Gino Ebner](#), generalno sekretarko EAEA. Veliko zanimivega pa prinaša tudi decemrska izdaja njihovega glasila [EAEA News](#).

Priredila: mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

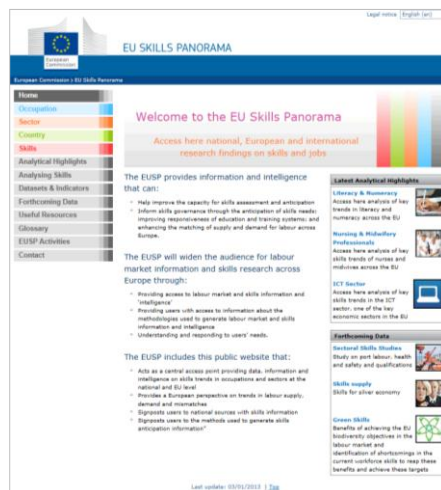
Evropska panorama spretnosti – ukrep Komisije za zmanjšanje števila neustreznih spretnosti

Evropska komisija je 7. decembra sporočila, da je uradno začela delovati *evropska panorama spretnosti* ([EU Skills Panorama](#)). Spletišče je po mnenju *Lászla Andorja*, evropskega komisarja za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje, »prvi evropski instrument, ki omogoča, da z enim klikom dostopate do pomembnih informacij o potrebah po spretnostih v vseh državah EU. To spletno informacijsko orodje zagotavlja celovite informacije o neustreznih spretnostih in bo iskalcem zaposlitve usmerilo k delovnim mestom, za katera v Evropi primanjkuje največ ljudi.«

Panorama zagotavlja kvantitativne in kvalitativne podatke o kratkoročnih in srednjeročnih potrebah po spretnostih, njihovi ponudbi ter neustreznih spretnostih. Na podlagi podatkov in napovedi EU in držav članic bo izpostavila najhitreje rastoče poklice in poklice z največjim pomanjkanjem delovne sile. Trenutno je v EU kljub visoki stopnji brezposelnosti približno 2 milijona nezasedenih delovnih mest.

Spletišče vsebuje:

- analitične podatke o trendih zaposlovanja ter posameznih sektorjih ali 'medpredmetnih' spretnostih, ki služijo za analizo najhitreje rastočih zaposlitev v EU in delovnih mest z največjim pomanjkanjem delovne sile;

- seznam obstoječih informacijskih virov na nacionalni, evropski ali mednarodni ravni, ki uporabnikom omogoča enostaven dostop do informacij, ki so bile prej razpršene.

Prva različica *panorame* je namenjena predvsem oblikovalcem politike, raziskovalcem, ponudnikom posredniških storitev in strokovnjakom. Omogoča podrobno analizo in razvoj na dokazih temelječe politike za načrtovanje usposabljanja in izobraževanja ter oblikovanje usmerjenih ukrepov za odpravljanje neuskkljenosti na trgu dela.

Spletišče bodo redno posodabljali z najnovejšimi podatki.

Vir: Evropska komisija, [Sporočilo za medije, 7. december 2012](#)

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Sofija Nystrom, nova sekretarka združenja ESREA

Članice Evropskega združenja za raziskovanje izobraževanja odraslih (European Society for Research on the Education of Adults – ESREA) smo prejele obvestilo, v katerem nam sporočajo, da je sekretarka združenja po novem *dr. Sofija Nystrom* z Univerze Linköping (T: +46 13282095, F: +46 13282145, E: sofia.nystrom@liu.se).

Henning Salling Olesen, predsednik združenja ESREA, se je v imenu upravnega odbora zahvalil dosedanjemu sekretarju *Andreasu Fejesu* za uspešno šestletno delo, *dr. Sofiji Nystrom* pa izrel dobrodošlico. V sporočilu je še zapisal, da je ESREA v boljšem položaju kot doslej, in to kljub dejstvu, da raziskovanje izobraževanja odraslih prestaja mrtvilo tako na institucionalni kot na nacionalni ravni. V letu 2013 so usmerjeni v pripravo *7. raziskovalne konference ESREA (7th European Research Conference)*, ki bo septembra na Univerzi Humboldt v Berlinu, v ustanavljanje novih raziskovalnih omrežij in uspešno delovanje obstoječih.

Vir: Sporočilo članicam združenja ESREA, 7. januar 2013

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

KOTIČEK JE VAŠ

Lady cafe v Mestni knjižnici Ljubljana

Ženske iz generacije 45+ so ciljna skupina, s katero imamo na področju izobraževanja v [Mestni knjižnici Ljubljana](#) (MKL) veliko dobrih izkušenj. Da bi jih lahko delili z drugimi in jih z izmenjavami primerov dobrih praks tudi nadgradili, smo s partnerskimi organizacijami oblikovali projekt [Lady Cafe – motivating activities for women aged 45+](#).

V projektu, ki ga izvajamo v programu *Vseživljenjsko učenje* (podprogram [Grundtvig učna partnerstva](#)), sodelujemo partnerji iz Bolgarije, Irske, Italije, Latvije, Romunije, Slovenije, Španije in Turčije. V dveh letih bomo izpeljali 12 mobilnosti, od tega štiri mobilnosti udeležencev v izobraževanju odraslih. Oblikovali in izpeljali bomo tudi različne učne in motivacijske dejavnosti za

ženske po 45. letu, poudarek bo na računalniškem opismenjevanju.

MKL bo predstavila dejavnosti, ki jih izvajamo v okviru [Borze znanja](#), [Borze dela](#), [Središča za samostojno učenje](#), [Točk vseživljenjskega učenja](#) ter drugih programov ([Mesto bere](#), računalniško opismenjevanje za starejše, bralne skupine ipd.).

V oktobru smo imeli prvo srečanje partnerjev v Bolgariji (na fotografiji), na katerem smo predstavili partnerske organizacije, dogovorili pravila dela, pripravili terminski načrt prihodnjih srečanj, si razdelili glavne naloge. Obiskali smo tudi številna društva, nekaj knjižnic in šol ter kulturnih in turističnih znamenitosti. V internem natečaju je vsak od partnerjev pripravil predlog logotipa projekta. Po glasovanju je zmagal logotip, ki ga je pripravila oblikovalka v MKL, *Ingrid Verdnik Pal*.

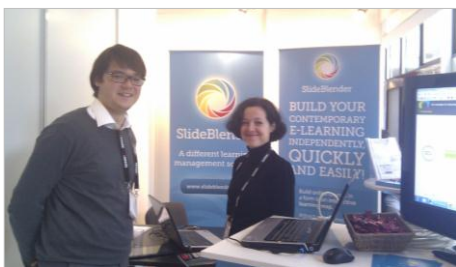

Naslednje srečanje bo januarja v Italiji, v aprilu bomo srečanje organizirali v Sloveniji.

Simona Šinko (simona.sinko@mklj.si), Mestna knjižnica Ljubljana

Sodelovali smo na sejmu Online Educa Berlin 2012

Od 28. do 30. novembra je v Berlinu potekala že 18. mednarodna konferenca o izobraževalnih tehnologijah za izobraževanje in usposabljanje [Online Educa Berlin](#). Po navedbah organizatorjev je sejem obiskalo več kot 2.000 obiskovalcev, ki so imeli priložnost spoznati številne rešitve za e-izobraževanje.

Med 78 razstavljalci je bilo tudi podjetje [Inter-es](#). Želeli smo predstaviti naš koncept organiziranja učnih vsebin v obliki interaktivnih učnih zemljevidov oziroma miselnih vzorcev s pomočjo platforme [SlideBlender](#). Sodeč po odzivih obiskovalcev je rešitev, ki jo SlideBlender ponuja, povsem drugačen pogled na dosedanjo uveljavljeno prakso organiziranja različnih učnih vsebin v obliki linearnega kazala poglavij in podpoglavij. Največkrat je bila izpostavljena **vizualna moč učnega zemljevida**, ki učencu omogoča pomnjenje strukture učne teme. Na

sejmu smo prvič prikazali tudi prihajajočo **tablično različico**, s katero učni zemljevid pridobi še večjo vrednost zaradi drugačne interakcije med učencem in zemljevidom. Obiskovalci so kot drugo največjo prednost platforme SlideBlender označili njeno **enostavno uporabo**, ki omogoča avtorjem (učiteljem, področnim strokovnjakom), da povsem samostojno (brez programerskega znanja) izdelajo učne zemljevide, jih vključijo v e-tečaje in tako hitro vzpostavijo spletno učno okolje za svoje učence.

Poleg predstavitve platforme SlideBlender smo z zanimanjem prisluhnili nekaterim okroglim mizam in seminarjem ter poskušali zaznati [trende na področju e-izobraževanja za naslednje leto](#).

Vabimo vas, da preberete tudi [daljši članek](#).

Tadej Stanič (tadej@slideblender.com) in Jana Jan (jana@slideblender.com), Inter-es

Praznični koncert udeležencev PUM

Projektno učenje za mlajše odrasle (PUM) je javnoveljavni program neformalnega izobraževanja, ki je namenjen mlajšim brezposelnim v starosti od 15 do 25 let. Je eden prvih razvojnih projektov, ki jih je razvil ACS. Program *PUM* je za mlade brezplačen, financirata ga Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport in Evropski socialni sklad. Pri delu z mladimi sledimo temeljnemu ciljem: spodbuditi osebno rast, preseči socialno izključenost mladih, omogočiti splošno izobraževanje ter oblikovati poklicno, socialno in kulturno identiteto.

V *PUM*-u Maribor, ki ga že dvanajsto leto izvaja Andragoški zavod Maribor – Ljudska univerza (AZM – LU), smo jeseni z mladimi zasnovali projekt *Notica*. V skupini je v šolskem letu 2012/2013 precej dobrih glasbenikov in pevcev, zato smo se odločili, da izkoristimo njihove talente. Osrednja tema projektnega dela je bila priprava koncerta. Formirali smo glasbeno skupino, ki je pripravila praznično obarvan koncert. Podkrepili smo ga z multimedijско predstavitevijo programa ter na koncu s pogostitvijo z domačimi piškoti. Projekt je poleg glasbenega dela zahteval kar nekaj organizacijske in tehnične podpore, novih IKT znanj, izpeljave delavnic medgeneracijskega povezovanja, drugačnosti (presejanje predsodkov in stereotipov) ter urjenja večšin peke piškotov. S projektom smo želeli osamljenim in izoliranim ljudem v posameznih ustanovah polepšati predpraznične dni. Pri izpeljavi projekta smo sodelovali tudi z mladimi iz Hiše znanosti – Centra eksperimentov. Praznični duh z izpeljavo koncerta smo tako ponesli med obsojence v mariborskem Zavodu za prestajanje kazni zapora, med varovance društva za cerebralno paralizo Sonček, med starejše občane, obiskali smo starostnike v Sončnem domu v Mariboru in prijetno presenetili udeležence, ki obiskujejo programe za tretje življenjsko obdobje na AZM – LU. Izpeljali smo kar nekaj koncertov in odziv javnosti je bil več kot pozitiven. Mladi so dobili odlično učno izkušnjo. Udeležencem *PUM*-a takšni uspehi dajejo občutek vrednosti, s tem pa posledično pridobijo večjo motivacijo za učenje in nadaljevanje izobraževanja, kakovostnejše preživljanje prostega časa in s tem tudi za dejavno vključevanje v družbo.

Irena Urankar (irena.urankar@azm-lu.si), Andragoški zavod Maribor – Ljudska univerza

V študijskem krožku smo gostili mag. Vinka Ošlaka

V študijskem krožku *Esperantska klepetalnica*, ki ga izvajamo pod okriljem Ljudske univerze Krško, smo v sredo, 12. decembra 2012, gostili zanimivega gosta, uglednega slovenskega publicista in velikega esperantista, Korošca, živečega v Celovcu, mag. *Vinka Ošlaka* (na fotografiji tretji z leve).

Za vse člane krožka je bil to izjemen dogodek. V sproščnem pogovoru v slovenskem in esperantskem jeziku nam je predstavil bogato osebno esperantsko bibliografijo. Dal nam je tudi nekaj dragocenih napotkov pri osvajanju esperantske slovnice in obljubil svojo pomoč pri učenju esperanta. Dragoceni so bili njegovi namigi o možnostih širjenja in promoviranja esperantskega gibanja v Posavju in celo na mednarodni ravni. Izjemnega pomena je bila tudi obdaritev našega krožka z esperantsko literaturo, CD-ji in kasetami, kar bomo s pridom uporabili pri nadaljnjem učenju in promociji esperanta.

Člani krožka smo se gospodu Ošlaku predstavili z znanjem esperanta, tega izjemno zanimivega in enostavnega jezika, ki si trdo utira pot do mednarodne uveljavitve.

Obisk mag. *Vinka Ošlaka*, ki uživa med publicisti, pisatelji in esperantisti mednarodni ugled, je za naš krožek izjemnega pomena – tako v smislu promocije našega krožka kot tudi v smislu spodbude za naše prihodnje delo v esperantskem gibanju. Z novim letom se bo namreč študijski krožek preoblikoval v Klub Esperanto in bo deloval pri literarni sekciji Beseda v Kulturnem društvu Franc Bogovič Dobova.

Anton Mihelič (antonmhl@gmail.com), Študijski krožek Esperantska klepetalnica

Vključitev predstavitve prednosti uporabe bankomatskih storitev v izobraževalne vsebine opismenjevanja starejših

Od letnega srečanja predstavnikov središč za samostojno učenje (SSU), kjer sem kot predstavnica Bankarta predstavila gradiva in idejo o možnostih vključitve modula *Uporaba bankomata* v programe opismenjevanja starejših, je minilo komaj leto dni. Spodbudni komentarji udeležencev takratnega srečanja, strokovnjakov s področja izobraževanja odraslih, so nam v podjetju, kjer med drugim skrbimo tudi za razvoj storitev na bankomatih, dali moč in energijo, da predstavljeno čim prej vpeljemo v prakso.

Danes lahko z veseljem poročam, da je sodelovanje s posameznimi SSU obrodilo bogate sadove. Na predstavitve prednosti uporabe bankomatov ste nas povabili v Kranj, Šentjur (na fotografiji), Šmarje pri Jelšah, Krško, Sevnico, Brežice, Čatež, Lendavo, Trebnje, Portorož, Trbovlje in Novo mesto. Posebno mesto ima tudi Mestna knjižnica Ljubljana, kjer smo izpeljali že štiri delavnice za uporabnike – tri v Knjižnici Otona Župančiča in eno v Knjižnici Bežigrad, v marcu 2013 pa bomo izpeljali delavnice v Knjižnici

Rudnik. Poleg tega smo v Mestni knjižnici Ljubljana izpeljali tudi posebno delavnico za bodoče mentorje delavnic o uporabi bankomata.

Vabimo vas, da preberete [daljši članek](#), v katerem poročamo o naših prizadevanjih, uspelih delavnicah in zadovoljstvu udeležencev.

Ob tej priložnosti se v Bankartu zahvaljujemo *Simoni Šinko*, vodji Centra za vseživljenjsko učenje v Mestni knjižnici Ljubljana, ki je predlagala, da prednosti uporabe bankomatov predstavim na letnem srečanju SSU, posebna zahvala pa gre tudi *dr. Nevenki Bogataj z ACS*, ki je v nadaljevanju poskrbela, da smo vsebino predstavili pravim slušateljem, izobraževalcem odraslih. Slednji ste prepoznali koristnost vsebine, nas povabili k sodelovanju, se potrudili, da je predstavitve in delavnice v slabem letu obiskalo več kot 500 slušateljev! V Bankartu se zavedamo, da nam brez vas ne bi uspelo posredovati informacij o prednostih uporabe bankomata v tako kratkem času do takega števila ljudi. Skupaj dosegamo zastavljeni cilj – opismeniti starejšo populacijo, da jim bo lažje živeti in slediti tehnološkim novostim.

K sodelovanju – izvedbi predstavitev o uporabnosti bankomatov – vabimo vse ustanove, še zlasti tiste, kjer delavnic še nismo izpeljali. Tam, kjer je sodelovanje že vzpostavljeno, želimo le-to še poglobiti in nadgraditi. Za vse informacije, morebitne ideje, predloge in želje sem vam z veseljem na voljo.

Melita Hrovat (melita.hrovat@bankart.si), Bankart

Center Zarja po dvajsetih let uspešnega delovanja zapira svoja vrata

Vse se spreminja in v zadnjem času ne ravno na bolje. Temu prav gotovo moramo pritrđiti ob novici, da zasebni Center Zarja končuje 20 let uspešnega delovanja. V Ljubljani in okolici je bil edina strokovna in nevladna organizacija za dolgotrajno rehabilitacijo ter storitve za čim bolj samostojno življenje oseb s poškodbo možganov. Ustanova je razvila svetovno priznan model in pristop za vključevanje oseb s pridobljeno možgansko poškodbo z od nič do 30 odstotkov delovnih sposobnosti. Model združuje delo, vseživljenjsko učenje, vzdrževanje stanja z zdravstvenimi storitvami in psihosocialno podporo za življenje ter bivanje v stanovanjskih skupinah.

Andragoški center Slovenije je leta 2008 prepoznal izjemne strokovne ali promocijske dosežke [Zavoda za varstvo in rehabilitacijo po poškodbi glave Zarja](#) pri bogatitvi znanja drugih in jih nagradil s priznanjem za promocijo učenja in znanja. V predstavitvi njihovega dela smo med drugim zapisali: »Učenje je najboljšo zdravilo za žalost, se glasi rek, ki mu sledijo na Zavodu za varstvo in rehabilitacijo po poškodbi glave Zarja. Njihov namen je spodbuditi učenje, ki pomeni novo priložnost, da se varovanci zavoda, ki so utrpeli poškodbe možganov, kolikor je le mogoče približajo kakovosti življenja, kakršnega so imeli pred nesrečo. V zavodu Zarja se zelo dobro zavedajo individualnih potreb vsakega posameznika, pa tudi značilnosti oseb s posebnimi potrebami v splošnem. Zato so zaposleni razvili prilagojeni model izvajanja študijskih krožkov kot

obliko vseživljenjskega učenja na različnih stopnjah zmožnosti v procesu rehabilitacije. Ta model učenja in usposabljanja v krožkih se danes izvaja tudi v drugih programih in ustanovah, kamor se vključujejo osebe po možganskih poškodbah. V zavodu Zarja so doslej izvedli kar 44 študijskih krožkov, namenjenih oskrbovancem zavoda in tudi zaposlenim, s čimer se utrjuje skupinsko delo in skupnostno učenje...« (iz [predstavitve na spletni strani](#)).

Žal nam je, da zapira vrata zavod, ki je v Sloveniji na mnogih področjih oral ledino, v širšem evropskem prostoru pa predstavljal model, po katerem so se zgledovali. Bil je celo gonilna sila razvoja tega področja v Evropi. Prav decembra so za projekt *Izmenjava znanj in izkušenj s ciljem izboljšati kakovost storitev za osebe po nezgodni poškodbi možganov* prejeli priznanje Jabolko kakovosti 2012 za najboljši projekt v kategoriji *Leonardo da Vinci mobilnost strokovnih delavcev v poklicnem izobraževanju in usposabljanju*. Prav zato, ker je Center do zdaj žel priznanja za opravljeno delo, se zdi njegovo zaprtje toliko bolj nesmiselno in prav gotovo pomeni nazadovanje na tem področju.

Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

POSVETI, KONFERENCE

Vloga kariernih centrov v visokem šolstvu za uspešen vstop diplomantov na trg dela

Ljubljana, Slovenija, 16. januar 2013

Namen posveta, ki je namenjen dekanom in prodekanom za študijsko dejavnost fakultet in akademij, predstavnikom strokovnih služb za študentske zadeve, strokovnjakom s področja kariernega usmerjanja, predstavnikom študentskih organizacij in drugim zainteresiranim, je opredeliti vlogo kariernih centrov na univerzah kot veznega člena med gospodarstvom in univerzo (posameznimi članicami) ter predstaviti vlogo kariernih centrov v visokem šolstvu

z vidika študentov, diplomantov, delodajalcev in univerz. Vabilo, program in povezavo za prijavo najdete na [spletni strani Univerze na Primorskem](#).

Informativa '13

Ljubljana, Slovenija, 1. in 2. februarja 2013

Informativa enkrat na leto, pred informativnimi dnevi, na enem mestu ponuja pregled izobraževalnih programov, ki so na voljo v Sloveniji ter v tujini, in sicer od srednjih šol do visokošolskih in podiplomskih programov, dodatnega izobraževanja in usposabljanja, jezikovnih tečajev, vseživljenjskega učenja itd. Več informacij o vseslovenskem sejmu izobraževanja, štipendiranja in zaposlovanja dobite na spletni strani prireditve: <http://www.informativa.si>.

Integration, Innovation and Improvement: The Professional Identity of Teacher Educators (Vključevanje, inovacije in izboljšave: Poklicna identiteta izobraževalcev učiteljev)

Dublin, Irska, 18. in 19. februar 2013

Konferenca, ki jo pripravljajo v okviru irskega predsedstva Svetu EU, se bo osredotočila na poklicne identitete izobraževalcev učiteljev. Evropska komisija in države članice EU namreč ugotavljajo, da vprašanje kakovosti izobraževalcev učiteljev pomembno prispeva k splošni kakovosti v sistemih izobraževanja.

Dodatne informacije lahko najdete na [konferenčni strani](#).

DIDACTA 2013

Köln, Nemčija, 19. do 23. februar 2013

Sejem učil in učnih pripomočkov, na katerem razstavljajo strokovnjaki različnih izobraževalnih področij, vam ponuja tudi bogat spremljevalni program: številne forume, delavnice, predavanja, seminarje, razstave in panelne razprave. Informacije o sejmu učil in učnih pripomočkov najdete na [sejemski spletni strani](#).

Conference on Better Assessment and Evaluation to Improve Teaching and Learning (Konferenca o boljšem ocenjevanju in vrednotenju, ki bo prispevalo k izboljšanju poučevanja in učenja)

Dublin, Irska, 19. in 20. marec 2013

Konferenca bo posvečena vprašanju, kako lahko ocenjevanje in vrednotenje na najboljši način spodbuja pridobivanje temeljnih zmožnosti in znanja udeležencev izobraževanja. Namenjena je oblikovalcem politike izobraževanja, predstavnikom vladnih služb in lokalnih oblasti, strokovnim delavcem, ki sodelujejo pri vrednotenju

in ocenjevanju, inšpektorjem, predstavnikom raziskovalnih zavodov, vodstvenim delavcem v šolah in izobraževalcem učiteljev. Dodatne informacije so objavljene na [konferenčni strani](#).

2013 EDEN Annual Conference: The Joy of Learning: Enhancing Learning Experience, Improving Learning Quality

(Letna konferenca EDEN 2013: Veselje do učenja: krepitev učenja, zboljšanje kakovosti učenja)

Oslo, Norveška, 12. do 15. junij 2013

Kaj lahko največ storimo, da bo učenje postalo navdušujoča izkušnja za učence, poleg tega da ustvarimo veselo vzdušje v virtualni

učilnici? To je osrednje vprašanje letne konference Evropskega omrežja za e-učenje. Več o dogodku najdete na [spletni strani konference](#).

NOVOSTI IZ KNJIŽNICE ACS

BATES, Tony, 1939–

Managing technology in higher education : strategies for transforming teaching and learning / A.W. (Tony) Bates and Albert Sangra. - 1st ed. - San Francisco : Jossey-Bass, cop. 2011. - XXVI, 262 str. : ilustr. ; 24 cm. - (The Jossey-Bass higher and adult education series).

BRENK, Erika

Pregled ponudbe izobraževanja odraslih v Sloveniji 2012/2013 : zaključno poročilo / Erika Brenk. - Ljubljana : Andragoški center Slovenije, 2012. - 24 str. : graf. prikazi, preglednice ; 30 cm. - Dostopno tudi na: http://pregled.acs.si/dokumenti/porocila/PregledIO_2012.pdf

DORIA, Julia

Samoregulacija in učenje / Julia Doria. - 1. izd. - Ljubljana : Atelje Doria, 2011 ([Ljubljana] : Camera). - 98 str. : ilustr. ; 19 cm. - (Zbirka Kreativno mišljenje).

EDUCATION at a glance 2011 : OECD indicators / [prepared by] OECD. - Paris : OECD, cop. 2011. - 495 str. : graf. prikazi, preglednice ; 28 cm. - Dostopno tudi na: <http://www.oecd.org/dataoecd/61/2/48631582.pdf>

EVALVACIJA Osnovne šole za odrasle : zaključno poročilo o rezultatih evalvacije programa [Elektronski vir] / [Estera Možina, Jasmina Mirčeva, Margerita Zgajmajster, Natalija Žalec, Silva Kos, Amalija Žakelj, Mojca Poznanovič Jezeršek, Minka Vičar, Saša Kregar, Andreja Bačnik, Daniel Lilek, Samo Božič, Berta Kogoj, Marija Velikonja, Milena Košak Babuder, Alenka Golob, Marija Kavkler, Gregor Koren, Mihaela Štukelj]. - El. knjiga. - Ljubljana : Andragoški center Slovenije, 2012. - (Projekt Evalvacija Osnovne šole za odrasle 2011-2012). - Način dostopa (URL): <http://www.acs.si/porocila>

GAMM, Rüdiger

Izurite svoje možgane : skrivnosti uspeha spominskega genija : [povečajte učinkovitost svojega učenja in pomnjenja] / Rüdiger Gamm, Alexandra Ehlerl ; [prevedel Janez Lavtižar]. - 1. izd. - Tržič : Učila International, 2010 (natisnjeno v EU). - 183 str. : ilustr. ; 24 cm.

GARRISON, D. Randy, 1945–

E-learning in the 21st century : a framework for research and practice / D. Randy Garrison. - 2nd ed. - Abingdon ; New York : Routledge, cop. 2011. - XVI, 161 str. : ilustr. ; 23 cm.

GEE, James Paul

Language and learning in the digital age / James Paul Gee and Elisabeth R. Hayes. - 1st ed. - London ; New York : Routledge, 2011. - 159 str. ; 24 cm.

HANDBUCH Erwachsenenbildung/Weiterbildung / Rudolf Tippelt, Aiga von Hippel (Hrsg.). - 5. Aufl. - Wiesbaden : VS Verlag für Sozialwissenschaften, 2011. - 1105 str. : ilustr. ; 25 cm

KIRN, Andrej, 1940–

Družbenoekološki obrat ali propad / Andrej Kirn. - Ljubljana : Fakulteta za družbene vede, Založba FDV, 2012 ([Ljubljana] : NTD). - 239 str. ; 25 cm

The LIFELONG learning university / Nino Tomaschek, Elke Gornik (Hrsg.). - Münster : Waxmann, 2011. - 219 str. ; 24 cm : ilustr.

LJUDSKA univerza (Koper)

Ljudska univerza Koper = Università popolare Capodistria : 50 let = [50] anni : 1961-2011 / [urednica Kristina Udovič Kocjančič ; izbor tekstov Alenka Grželj ; intervjuji in zgodovinski pregled Nina Valentinčič ; jezikovni pregled Nada Đukić ; fotomaterial arhiv Ljudske univerze Koper]. - Koper : Ljudska univerza, 2011 (Maribor : Repro Point). - 64 str. : ilustr. ; 24 cm.

PALLOFF, Rena M., 1950-

The excellent online instructor : strategies for professional development / Rena M. Palloff, Keith Pratt. - San Francisco : Jossey-Bass, 2011. - XXII, 176 str. ; 24 cm : ilustr. - (Jossey-Bass guides to online teaching and learning).

PRISONERS' educational backgrounds, preferences and motivation : education in Nordic prisons / Ole-Johan Eikeland, Terje Manger og Arve Asbjørnsen (Eds.). - Copenhagen : Norden, Nordic Council of Ministers, cop. 2009. - 213 str. : preglednice, graf. prikazi ; 23 cm. - (TemaNord ; 508)

Peter Monetti (knjiznica@acs.si), ACS

Knjižnica ACS je za obiskovalce odprta

- v sredo in petek od 10. do 12. ure,
- v ponedeljek in četrtek od 14. do 16. ure.

Fond knjižnice je uvrščen v COBISS/OPAC kooperativni online bibliografski sistem.

Založnik: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana | Izvršna urednica: Nevenka Kocijančič (T: 01 5842 595, E: nevenka.kocijancic@acs.si) | Odgovorna urednica: mag. Zvonka Pangerc Pahernik (T: 01 5842 567, E: zvonka.pangerc@acs.si) | Drugi člani uredniškega odbora: mag. Andrej Sotošek, direktor ACS; dr. Tanja Možina, mag. Tanja Vilič Klenovšek in mag. Margerita Zgajster | Jezikovni pregled: Nevenka Kocijančič | Računalniška postavitev: Nevenka Kocijančič | Korektorja: Peter Monetti, mag. Zvonka Pangerc Pahernik | Oblikovanje: Larisa Hercog

ISSN 1855-5942 | Številke je mogoče prebrati na: <http://www.acs.si/e-novicke>.

Izdajo glasila e-Novičke denarno omogoča Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.